9/56

-4.ΜΑΡ.1903
ΝΟΒΟΡΟΣΣΙΪΣΚΑΓΟ ΥΝΙΒΕΡΣΙΤΕΤΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΚΓ΄. ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1903 ΑΡΙΘ. 8

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. . . . 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἔξω τερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Μητροπολ. Βοδενῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Ἡ συνδρομὴ προκαταβάλλεται ἀποστελλομένη πρὸς τὸν ταμίαν.

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ σύνταξις ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ κῦρος τῶν ἀγγλικῶν χειροτονιῶν· ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Χ. Ἀνδρεύτσου. — Ἡ διατύπωσις τῆς ἐγκλείστρας· ὑπὸ Μ. Ι. Γ. — Ἐκκλησιαστικὰ γράμματα (ἐνθρονιστικαὶ ἐπιστολαί). — Χρονικά. — Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας. — Κοινοποιήσεις. — Παράρτημα (Εὐαγγελικὰ διδάγματα).

ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΩΝ
ΕΞ ΕΠΟΨΕΩΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ·

Ἡ δὲ περὶ θυσίας διδασκαλία τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας φέρεται ἐν τῷ 31 ἄρθρῳ τῆς ἐπισήμου αὐτῆς Ὁμολογίας ἔχοντι οὕτω· «Ἡ προσφορὰ τοῦ Χριστοῦ, ἅπαξ γενομένη, εἶνε ἡ τελεία λύτρωσις, ἐξιλέωσις καὶ ἱκανοποίησις διὰ πάσας τὰς ἁμαρτίας ὅλου τοῦ κόσμου προπατορικάς τε καὶ προσωπικάς, οὐδεμία δὲ ἄλλη ὑπάρχει ἱκανοποίησις πλὴν ταύτης καὶ μόνης. Ὅθεν **αἱ τῶν λειτουργιῶν θυσίαι (περὶ ὧν ἐλέγετο κοινῶς, ὅτι ὁ ἱερεὺς ἔθυε τὸν Χριστὸν ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων, ἵνα λάβωσι τὴν ἄφεσιν τῆς ποινῆς ἢ τῆς ἐνοχῆς), ἦσαν βλάσφημοι μῦθοι καὶ ἐπικίνδυνοι ἀπάται».** Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἐνταῦθα ἀπορριπτομένη ἡ θυσία τῆς εὐχαριστίας ἀπολύτως· ἀλλ' ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὴν **ἅπαξ** ἐν Γολγοθᾷ γενομένην θυσίαν καὶ ὁ πρὸς τὸ 28 ἄρθρον συνδυασμὸς δεικνύουσιν ἱκανῶς ὅτι ἀπερρίφθη ἡ θυσία **σχετικῶς,** ἤτοι καθόσον ὑπελήφθη ἡ ἀναίμακτος θυσία ὡς ἐπανάληψις τῆς θυσίας τοῦ σταυροῦ, οὔσης κατὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀτελοῦς καὶ ἐπιδεομένης συμπληρώσεως δι' ἀνανεώσεως. Δὲν ἀποκλείεται λοιπὸν κατ' ἀρχὴν ἡ δυνατότης τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀναιμάκτου θυσίας κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν, ἤτοι ὡς πραγματικῆς **παραστάσεως** καὶ **παρουσίας** τῆς ἅπαξ γενομένης θυσίας τοῦ σταυροῦ. Ἀλλ' ὅ,τι κυρίως δυσχεραίνει τὸ πρᾶγμα εἶνε ὁ περαιτέρω προσδιορισμὸς, **ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων,** ὅστις ἀποτελῶν τὸ ὑποκείμενον εἰς ἃ ἀναφέρονται τὰ τῆς ἀναιμάκτου θυσίας ῥητά, ὑπολαμβάνεται ἀπὸ τῶν ἄρθρων ὡς **βλάσφημος μῦθος καὶ ἐπικίνδυνος ἀπάτη.** Ἡ ἀναίμακτος θυσία ὡς ἡ προσωπικὴ οἰκείωσις τῶν ὑπὸ τοῦ σταυροῦ ἀγαθῶν δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἄλλως ἢ ὡς ἱλαστήριος θυσία ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων προσφερομένη. Ὁ μνημονευθεὶς Friedrich ἐνίστατο ἀξιῶν ὅτι τὸ «ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων» δὲν εἶνε ἀναγκαῖον περιεχόμενον τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, εἶνε δὲ δυνατὸν νὰ νοηθῶσι καὶ νὰ τελεσθῶσι λειτουργίαι ἐν γένει ἄνευ τοιαύτης ἀναφορᾶς, ὡς ἀποδεικνύει ἀντὶ παντὸς ἄλλου τὸ ἐπὶ Παύλου τοῦ Δ' ἐκδοθὲν Pontificale, τὸ λέγον· «Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, missasque celebrare tam pro vivis quam pro defunctis», ἔνθα τὸ offerre sacrificium Deo εἶνε διάφορον τοῦ missas celebrare. Οὕτω δὲ, ἐπάγεται, ἐκλαμβανόμενον τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ 31 ἄρθρου παρέχει νοῦν ὑγιᾶ καὶ ὀρθόδοξον ὡς ἀπορρίπτον οὐχὶ καθόλου τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, ἀλλὰ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 77—81.

ΗΑΥΚΟΒΑ ΒΙΒΛΙΟΤΕΚΑ ΟΑΥΙΜΕΝΙΚΟΒΑ

9/56

τὰς ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων λειτουργίας[1]. Ἀλλ' εἰ καὶ ἐν γένει δύναται νὰ γείνῃ διάκρισις μεταξὺ τῆς **προσφορᾶς** τῆς ἀναιμάκτου θυσίας καθόλου καὶ τῶν ὑπὲρ ζώντων καὶ τεθνεώτων λειτουργιῶν, ἀναντιρρήτως ὅμως ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία **προσφέρουσα** τῷ Θεῷ Πατρὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου πρὶν ἢ κοινωνήσωσιν οἱ πιστοὶ, συνῆπτε κατὰ τὰς ἀρχαίας λειτουργίας τὰς δεήσεις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ ὅλου τῆς Ἐκκλησίας σώματος καὶ δὴ ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ τῶν εὐσεβῶς ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένων. Ἐντεῦθεν καὶ ἐν τῇ Ὁμολογίᾳ τοῦ Δοσιθέου,ὑποκειμένου λόγου περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ θυσίας εἴρηται ὅτι αὕτη εἶνε «ἀληθὴς καὶ **ἱλαστικὴ** προσφερομένη ὑπὲρ πάντων τῶν εὐσεβῶν ζώντων καὶ τεθνεώτων»[2].

Κατὰ τὴν ἐπίσημον λοιπὸν διδασκαλίαν τῶν 39 ἄρθρων ἀποκρούεται ἡ ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ ἱλαστικὴ θυσία ὡς βλάσφημος ἅμα καὶ κινδυνώδης μῦθος. Τῆς αὐτῆς δ' ἐχόμενον ἰδέας καὶ τὸ χειροτονικὸν Ἐδουάρδου τοῦ ΣΤ' ἀπήλειψεν ἐκ τοῦ λατινικοῦ χειροτονικοῦ, ἐξ οὗ ἐμορφώθη, τὴν ἐξουσίαν τοῦ προσφέρειν θυσίαν ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ, ἀπονεῖμαν τοῖς ἱερεῦσι μόνην τὴν δύναμιν τοῦ ἀφιέναι ἁμαρτίας, οἰκονομεῖν τὰ μυστήρια ἐν γένει καὶ κηρύττειν τὸν θεῖον λόγον. **Ἡ βεβουλευμένη** αὕτη ἀπὸ τοῦ χειροτονικοῦ ἀπάλειψις τῆς ἐξουσίας τοῦ προσφέρειν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, ἐξ ἧς κατὰ τὰ εἰρημένα ἤρτηται ἡ ἀποδοχὴ ἢ μὴ τῆς χειροτονίας, διαφόρως ἐκρίθη καὶ πάλαι καὶ νῦν· ὑπὸ μὲν Λέοντος τοῦ ΙΓ' ὑπελήφθη ὡς σκόπιμος ἀπογύμνωσις «τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἱερωσύνης,» καὶ λόγος ἰσχυρὸς τῆς ἀθετήσεως τῶν ἀγγλικῶν χειροτονιῶν,[3] ὑπὸ δὲ τῆς ἐπιτροπείας τῶν παλαιοκαθολικῶν τῆς ἐν Amsterdam πρὸς βάσανον τῆς Ἀγγλικῆς ἱερωσύνης συνελθούσης ὡς **εὐτελισμὸς** (deprecation) τῆς ἱερωσύνης, καὶ ὑπὸ τοῦ παλαιοκαθολικοῦ Friedrich ὡς **περιορισμὸς** μόνον τῆς ἱερατικῆς ἐξουσίας.[4]

Οἱ δὲ τῶν ἀγγλικῶν χειροτονιῶν ὑπέρμαχοι ἐμμένουσιν ἀξιοῦντες ὅτι τὰ 39 ἄρθρα, τὰ ἄλλως ἥκιστα ἐκφέροντα τὴν πλήρη καὶ θετικὴν διδασκαλίαν τῆς ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀποκρούουσι πᾶσαν ἔννοιαν θυσίας ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ, ἀλλὰ μίαν αὐτῆς ὄψιν τὴν ἱλαστικήν.[5] Ἦχθησαν δὲ, λέγουσιν, εἰς τὴν ἀπόρριψιν τοῦ διδάγματος τούτου ἐν γένει οἱ Ἄγγλοι, διότι ἐκυκλοῦντο μὲν ἐν τοῖς χρόνοις τῆς μεταρρυθμίσεως αἱ καὶ σήμερον ἔτι μὴ ἐλλείπουσαι περὶ **δευτερώσεως** καὶ δινεκοῦς ἐπαναλήψεως τῆς θυσίας τοῦ Γολγοθᾶ δόξαι, καὶ οἰκοθεν δὲ ἡ ἐξαγωγὴ τοιούτου περὶ ἐπαναλήψεως συμπεράσματος ἦτο πρόχειρος καὶ ἐνδεδειγμένη. Ἀφ' οὗ τῷ ὄντι, λέγουσιν, ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος μεταποιοῦνται εἰς τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου, ἡ δὲ θυσία τῆς Εὐχαριστίας εἶνε ἀληθὴς καὶ κυρία θυσία, ἄλλως τε καὶ ἀποχωριζομένη τῆς μυστηριακῆς πράξεως, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς λεγομέναις λειτουργίαις (Privatmessen), ἕπεται κατὰ λογικὴν ἀνάγκην ἡ ἀξίωσις, ὅτι ἡ ἱλαστήριος τῆς Εὐχαριστίας θυσία εἶνε καὶ ἐπανάληψις τῆς σταυρικῆς θυσίας, περὶ ἧς ἡ Γραφὴ λέγει «**μίαν** ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ».[6] Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει αὐτὸ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ 31 ἄρθρου, ἐν ᾧ λέγεται ὅτι «ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ ἅπαξ γενομένη εἶνε ἡ τελεία λύτρωσις, ἐξιλέωσις καὶ ἱκανοποίησις πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ κόσμου . . . οὐδεμία δὲ ἄλλη ἱκανοποίησις ὑπάρχει παρὰ ταύτην». Ἡ ἄλλη ὄψις τῆς ἀναιμάκτου θυσίας ὡς θυσίας αἰνέσεως, ὡς ἀναμνήσεως τῆς σταυρικῆς θυσίας τῆς ἐπιρριπτούσης ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ εὐεργετήματα εἶνε, ἐπάγονται, δίδαγμα σταθερὸν τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ κατηχήσεις καὶ ἀναρίθμων θεολόγων καὶ ἱεραρχῶν ὁ χορός. Ἐκ τοιαύτης δὲ ἀπόψεως κρινόμενος ὁ χειροτονικὸς τύπος πρέπει νὰ ὑποτεθῇ, συμπεραίνουσιν, ὡς οὐχὶ παραλιπὼν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς περιλαβὼν κατ' οὐσίαν ὑπὸ τὸν γενικὸν ὅρον «οἰκονομίαν τῶν μυστηρίων» καὶ τὴν κατὰ τοιαύτην ἔννοιαν θυσίαν, ἧς ἡ ἐν γένει μνεία ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἦγε κατ' ἀνάγκην εἰς τὰς εἰρημένας ἐπικινδύνους καὶ βλαβερὰς περὶ θυσίας προλήψεις. Ἄλλως δὲ ἡ ἐν τῷ χειροτονικῷ τύπῳ διατήρησις τῶν τίτλων «ἱερεὺς», «ἀρχιερεύς», ἡ ἀναχειροτόνησις τῶν ἐκ τοῦ προτεσταντισμοῦ εἰς τὰς ἀγγλικὰς τάξεις προσιόντων, ἡ μὴ ἐπάνοδος τῶν

1. Rev. d. Theol. 1895, 11 ἑξ.
2. Kimmel 461.
3. Ὁρ. Apostol. Curas.
4. Revue, ἔνθ' ἀνωτ. σελ 18.
5. Ὁρ. Hardan σελ. 273.
6. Ἑβρ. 10, 14.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. МЕЧНИКОВА

κληρικῶν εἰς τὰς λαϊκὰς τάξεις, ὡς συμβαίνει παρὰ τοῖς προτεστάνταις ἐν γένει, ἐμφαίνουσιν ἅμα μὲν ὅτι δὲν προὐτίθετο ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας νὰ ἀθετήσῃ καθόλου τὸν ἱερατικὸν τῶν λειτουργῶν τοῦ Κυρίου χαρακτῆρα, ἅμα δὲ τὴν οὐχὶ μὲν πάντοτε τορῶς ἐξαγγελθεῖσαν, ἀλλ' ἐν τῇ συνειδήσει τῆς ὑψηλῆς Ἐκκλησίας ἐνυπάρχουσαν ἀείποτε πίστιν περὶ τῆς ἱερωσύνης ὡς μυστηρίου καὶ τῶν κληρικῶν ὡς ἰδίας τάξεως. Τοιαῦτα ἐν κεφαλαίῳ τὰ προσαγόμενα ἐπιχειρήματα εἰς δικαίωσιν τῆς περὶ θυσίας διδασκαλίας τῶν 39 ἄρθρων καὶ τῆς ἐν τῷ χειροτονικῷ παραλείψεως τῆς ἐξουσίας τοῦ προσφέρειν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν. Ἀλλ' οἱ διισχυρισμοὶ οὗτοι τῶν ὑπερμάχων τῆς ἱερωσύνης τῶν Ἄγγλων δὲν φαίνονται ἡμῖν ἐν πᾶσιν ἀκριβεῖς.

Ὅτι ἐν πρώτοις τὰ 39 ἄρθρα συνταχθέντα πρὸς διαλλαγὴν τῶν ἀντιθέτων μερίδων τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Ζβιγγλίου, ἥκιστα ἐκφέρουσι τὴν πλήρη διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλίας, ἀποκρύοντα μόνον ἀρνητικῶς διδασκαλίας παπικάς, οὐχὶ δὲ ἐν πᾶσιν ὑποκαθιστῶντα θετικὰ καὶ ἄρτια τὰ ἀγγλικὰ διδάγματα, τοῦτο εἶνε ἀναντίρρητον. Ἡ Ἐπισκοπικὴ μάλιστα Ἐκκλησία τῆς Σκωτίας ἀπεδέξατο τὰ 39 ἄρθρα «κατ' ἔννοιαν, συνάδουσαν πρὸς τὴν οὐσιώδη ἑνότητα τῆς πίστεως κατὰ πάντα αἰῶνα, καὶ ἐφ' ὅσον συμφωνοῦσι πρὸς τὸ Ἀγγλικὸν εὐχολόγιον», τῇ ἀπαιτήσει δὲ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Laud ἐπισυνήφθη τοῖς 39 ἄρθροις δήλωσις ἀπαιτοῦσα νὰ ὑπογράφωνται ταῦτα μόνον «**κατὰ τὴν ἁπλῆν καὶ γραμματικὴν αὐτῶν ἔννοιαν**». Εἶνε δὲ ἐν γένει γνωστὸν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἑνοῦσα ἐν ἑαυτῇ δύο ἀντικείμενα καὶ ἀσυμβίβαστα στοιχεῖα δὲν δύναται νὰ ἔχῃ πίστιν συνάδουσαν παντελῶς πρὸς τὴν λατρείαν, καὶ λατρείαν ἀποτελοῦσαν τὴν ζῶσαν τῆς πίστεως ἔκφρασιν. Ὁ δὲ ὑποδηλωθεὶς ἐν τοῖς ὄπισθεν γενικὸς κανὼν ὅτι ὑπάρχει ἐσωτερικὴ σχέσις μεταξὺ πίστεως καὶ δόγματος, τελετῶν καὶ λατρείας, ὡς δὲ αὗται εἶνε ἔκφρασις καὶ παράστασις τούτου, οὕτω καὶ τὸ δόγμα συμβάλλεται εἰς κατανόησιν αὐτῶν, ὑποκειμένου λόγου περὶ Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας, δεῖται περιορισμοῦ τινός. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἀπὸ τοῦ 1571 τὰ ἄρθρα ταῦτα ὑποχρεοῦται νὰ ὑπογράφῃ πᾶς ἱερούμενος, οὐδεμία δ' ἀνωτέρα ὑπάρχει παρ' Ἄγγλοις ἐπίσημος ὁμολογία ἀπηλλαγμένη τῶν οὕτως ἢ ἄλλως παρεισκωμασῶν ἐν τοῖς ἄρθροις ἑτεροδοξιῶν, ἀπομένουσι πάντοτε αὐθεντικὴ **πηγὴ** τῆς Ἀγγλικῆς διδασκαλίας καὶ ἅμα impedimentum dirimens πρὸς πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, αὕτη καὶ πάλαι καὶ τανῦν ἔτι ἀπομένει ἀπρόσιτος εἰς τοὺς Διαμαρτυρομένους ἕνεκα τῶν ἡμαρτημένων περὶ αὐτῆς προλήψεων. Ἐὰν οὗτοι ἔνθεν μὲν ἐλάμβανον πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ πραγματικὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, ἔνθεν δὲ ἐνέκυπτον εἰς τὴν ἀληθῆ σημασίαν τοῦ ῥήματος **θύειν** καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ταὐτότητα τῆς ἀναιμάκτου θυσίας πρὸς τὴν τοῦ Γολγοθᾶ, ἥτις κατὰ τὴν πρὸς Ἑβραίους (9, 11, 12) ἐπιστολὴν διηνεκῶς προσφέρεται ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἐμφανιζομένου τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν (9, 24). οὐδαμῶς θὰ ὠνείδιζον τὴν θυσίαν τῆς Εὐχαριστίας ὡς ἐξασθενίζουσαν ἅμα καὶ προσβάλλουσαν τὴν ἅπαξ γενομένην ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσίαν. Ἀφ' οὗ τῷ ὄντι ἄρτος καὶ οἶνος μεταβάλλονται **πράγματι** εἰς τὸ σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ δὲ Χριστὸς εἷνε καθόλου ὁ διὰ τοῦ ἱερέως τὰ μυστήρια ἀπεργαζόμενος, ἡ περαιτέρω ἀξίωσις ὅτι ὁ Κύριος παρὼν ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ μετὰ τῆς ἀχωρίστου αὐτοῦ ἀρχιερατικῆς ἐνεργείας προσφέρει ἑαυτὸν διὰ τοῦ ἱερέως τῷ Θεῷ ἢ «ἐπαφίσι τῇ κοινότητι καὶ τῷ ἐκπροσωποῦντι αὐτὴν ἱερεῖ νὰ προσφέρῃ τὴν σάρκα αὐτοῦ καὶ τὸ αἷμα τῇ θείᾳ μεγαλειότητι», (Thalhofer 293) ὅπως ἰδιοποιηθῶσιν οἱ πιστοὶ τὰ ἀπὸ τῶν παθημάτων αὐτοῦ ἀγαθά, ἥκιστα εἷνέ τι ἀπρόσιτον εἰς τὸν κοινὸν νοῦν. Καθόσον δὲ ἡ προσφορὰ αὕτη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γίνεται οὐχὶ καθόλου πρὸς καταλλαγὴν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἅπαξ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ γενομένην, ἀλλὰ πρὸς τὴν προσωπικὴν οἰκείωσιν τῶν σταυρικῶν δώρων, οὖσα ἐφαρμογὴ τῆς ἀπολυτρωτικῆς αὐτοῦ ἐνεργείας, εἶνε πρόδηλος ὁ νοῦς τῶν λέξεων **ἀνανέωσις** καὶ **ἐπανάληψις**, αἷς πολλάκις χρῶνται Ὀρθόδοξοι καὶ Δυτικοὶ θεολόγοι τὴν σχέσιν τῆς θυσίας ταύτης πρὸς τὴν τοῦ Γολγοθᾶ σημαίνοντες. Δὲν πρόκειται δῆλα δὴ περὶ **ἐπαναλήψεως δευτερούσης ἢ διπλασιαζούσης**, ὥστε ἀντὶ μιᾶς νὰ ἔχωμεν δύο θυσίας **ἀσχέτους**, ἀλλὰ περὶ πραγματικῆς **παρουσίας** ἅμα καὶ **παραστάσεως** τῆς μιᾶς θυσίας τῆς ἐν τῷ οὐρανῷ διηνεκῶς προσφερομένης[7], ἀφ'

7. πρβλ. Πρακτ. τῆς ἐν Βιέννῃ τῷ 1874 συνελθούσης συ-

ΝΑΥΚΟΒΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΕΧΝΙΚΟΒΑ

οὗ τὸ θῦμα τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τῆς Εὐχαριστίας εἶνε ἓν καὶ τὸ αὐτό, μόνον κατὰ τὴν μορφὴν τῆς θυσίας καὶ τὰς σωτηρίους ἐνεργείας αὐτῆς διαφέρον. Ὅτι δὲ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ θυσία τῆς Εὐχαριστίας ἥκιστα παραβλάπτει, οὐδὲ ἐξασθενίζει τὴν σταυρικὴν, εἶνε περιττὸν καὶ νὰ παρατηρήσωμεν. Ὡς ἡ ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ ὑπὸ τὰ εἴδη τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου παρουσία τοῦ Κυρίου οὐδαμῶς παραβλάπτει τὴν ἐνσάρκωσιν καὶ ἐπίγειον αὐτοῦ ἀναστροφὴν, οὕτω καὶ ἡ ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ θυσία αὐτοῦ οὐδαμῶς παραβλάπτει τὴν ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ προσενεχθεῖσαν θυσίαν. Ὁμοίως δὲ ὡς ἡ ἀρχιερατικὴ τοῦ Κυρίου ἔντευξις ἐν τῷ ἁγίῳ, ὑπερουρανίῳ καὶ νοερῷ θυσιαστηρίῳ, οὖσα πραγματικὴ παράστασις τοῦ ἐν Γολγοθᾶ τελεσθέντος κοσμοσωτηρίου ἔργου, οὐδαμῶς μειοῖ τὴν σταυρικὴν θυσίαν, οὕτω καὶ ἡ ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ παρουσία τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως ἡμῶν ἐν τῇ ἀρχιερατικῇ αὐτοῦ ἐνεργείᾳ δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν μίαν τοῦ σταυροῦ θυσίαν, ὃν δὲ τρόπον, ὡς παραταρεῖ ὁ Probst[8] ὁ θεῖος λόγος κηρυσσόμενος σήμερον οὐδαμῶς ἐξασθενίζει τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου γενόμενον κήρυγμα, ἀλλὰ μεταλαμπαδεύει αὐτὸ τοῖς πιστοῖς, οὕτω καὶ ἡ τῆς Εὐχαριστίας θυσία διανέμει τοῖς πιστοῖς τοὺς καρποὺς τῆς μιᾶς τοῦ Γολγοθᾶ θυσίας.

νάδου τῶν παλαιοκαθολικῶν, ἧς ἐν τῇ πέμπτῃ συνεδριάσει ὁ Dœllinger διετύπωσε τὴν περὶ ἀναιμάκτου θυσίας διδασκαλίαν ὧδε· «Ἡ τελετὴ τῆς θείας εὐχαριστίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δὲν εἶνε μὲν διηνεκὴς ἐπανάληψις ἢ ἀνανέωσις τῆς ἱλαστηρίου θυσίας, ἣν ὁ Χριστὸς ἐφάπαξ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ προσήνεγκεν, ἀλλ' ὁ τῆς θυσίας ταύτης χαρακτὴρ συνίσταται ἐν τούτῳ, ὅτι εἶνε ἡ διηνεκὴς ἀνάμνησις αὐτῆς καὶ ἐπὶ γῆς παράστασις καὶ παρουσία ἐκείνης τῆς μιᾶς προσφορᾶς τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀπολυτρωθείσης ἀνθρωπότητος, ἥτις κατὰ τὴν πρὸς Ἑβρ. 9, 11, 12 διηνεκῶς προσωέρεται ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἐμφανιζομένου τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. . . ,,. Τοῦ Dœllinger παρατηρήσαντος ὅτι ἡ διατύπωσις αὕτη . . οὐδόλως διαφωνεῖ πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὁ καθηγητὴς Ζῆκος Ρώσης εἶπεν ὅτι ἡ περὶ εὐχαριστίας θύσις δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐὰν διὰ τῶν λέξεων παράστασις καὶ παρουσία δὲν σημαίνηται αἰσθητὴ καὶ ἐναργὴς πραγματοποίησις, ἀλλ' ἀναγνωρίζεται ἐσωτερικὴ συνάφεια τῆς ἐν τῇ εὐχαριστίᾳ θυσίας μετὰ τῆς ἐν τῷ οὐρανῷ θυσίας καὶ πραγματικὴ σχέσις πρὸς ταύτην. «Τούτου ἀναγνωρισθέντος παρεδέξαντο ἅπαντες (καὶ οἱ ἀνατολικοὶ) τὴν θέσιν ἄνευ μεταβολῆς τινός». (Ὁρ. ἔκθεσιν Ζ. Ρώση 1874 σελ. 23).

8. Liturgie der drei ersten chr. Jahrhund. 396.

Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ προτεσταντισμοῦ, τοῦ ἐν οὐδεμιᾷ μὲν ἐννοίᾳ ἀποδεχομένου τὴν Εὐχαστίαν ὡς θυσίαν, πᾶσαν δὲ αὐτῆς ἔνδειξιν ἐκ τῆς λειτουργίας καὶ τῶν δογματικῶν ἀφανίσαντος, ἐν ἀκαθέκτῳ ὁρμῇ πνεῦσαν τὸ πρῶτον ἐν ταῖς Βρεττανικαῖς χώραις, ἤρξατο νὰ συμπαρασύρῃ μετὰ πολλῶν ἄλλων τῆς Ῥώμης διδαγμάτων καὶ τὸν μεγαλοπρεπῆ τῆς χριστιανικῆς λειτουργίας χαρακτῆρα μεταβαλὸν τοὺς ναοὺς ἀντὶ θυσιαστηρίων εἰς οἴκους μᾶλλον κηρύγματος καὶ τοὺς ἱερεῖς εἰς διδασκάλους τοῦ θείου λόγου. Τοῦτο ἐμφαίνει πρὸ παντὸς ἡ λειτουργία τῆς Ἀγγλικῆς Ἐκκλησίας, ἡ στερουμένη παντάπασι πάσης περὶ θυσίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου ἐννοίας, καὶ οὐδεμίαν **ρητὴν** δέησιν ἀπευθύνουσα ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων, τὰ δὲ ἀγαθὰ τῆς θείας κοινωνίας ἐκτείνουσα ἐπὶ μόνους τοὺς παρόντας. Ἐκ περισσοῦ δὲ δῆλον ποιεῖ καὶ τὸ κοινὸν τῶν Ἀγγλων τὸ οὐδεμίαν ἔννοιαν θυσιαστηρίου ἔχον, ἀντιλαμβανόμενον δὲ τοῦ ναοῦ ὡς οἴκου κηρύγματος καὶ τῶν ἱερέων ὡς κηρύκων μᾶλλον καὶ λειτουργῶν (ministri), ἢ ἱερέων θυόντων[9]. Βεβαίως ἡ ἔλλειψις ὡρισμένων τῆς ἀναιμάκτου θυσίας λέξεων ἐν τῇ Ἀγγλικῇ λειτουργίᾳ δὲν πρέπει νὰ ὑπολῃφθῇ κατ' ἀρχὴν ὡς εἰσηγουμένη τὴν περὶ θυσίας ἐσωτερικὴν τῆς Ἐκκλησίας πεποίθησιν ἀπορριπτούσης τὴν θυσίαν τῆς Εὐχαριστίας, διότι καὶ ἐν ἄλλαις λειτουργίαις, εἰ καὶ τὸ ὅλον ἀναφέρεται εἰς τὴν θυσίαν καὶ προϋποτίθησιν ὅτι ὁ προσφερόμενος εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, δὲν ὑπάρχει ὁμοίως **ρητὴ** ἔκφρασις περὶ «**θυσίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου**», ἡ δὲ ἐν αὐτοῖς προσφορὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου ἀπό γε τῶν λέξεων αὐτῶν εἶνε μᾶλλον προσφορὰ τῶν μὴ καθαγιασθέντων εἰσέτι δώρων. Ἐν τῇ λατινικῇ λ. χ. λειτουργίᾳ, ἐξ ἧς προῆλθεν ἡ Ἀγγλικὴ, καίτοι ἡ προσφορὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου γινομένη μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τῶν καθαγιασθέντων λόγων «Λάβετε, φάγετε....» εἶνε προσφορὰ τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου, ἐν τούτοις ὡρισμένη ἔκφρασις περὶ «**θυσίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου**» δὲν ὑπάρχει, αἱ δὲ ὑπάρχουσαι ἀναφέρονται μᾶλλον εἰς τὸν μὴ καθαγιασθέντα ἄρτον καὶ οἶνον.[10] Ὁμοίως δὲ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ λειτουρ-

---

9. πρβλ. Πάλμερ 76.

10. πρβλ. Friedrich ἔνθ, ἀνωτ. σελ. 9 καὶ ἑξ.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ І. МЕЧНИКОВА

γία δὲν πρέπει νὰ ἀναζητῇ τις λέξεις ὡρισμένας περὶ θυσίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου, διότι ἡ προσφορὰ ἡ θυσία γινομένη πρὸ τῆς καθαγιάσεως εἶνε προδήλως προσφορὰ ἄρτου καὶ οἴνου μόνον δὲ αἱ λέξεις **«ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν** ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων», αἱ μετὰ τὴν καθαγίασιν λεγόμεναι, ἐκφαίνουσι τὴν θυσίαν ὡς θυσίαν τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. Τὸ ὀρθὸν καὶ ἀκριβὲς εἶνε ἐν ταῖς Ἀνατολικαῖς καὶ Δυτικαῖς λειτουργίαις νὰ παρατηρῇ τις τὸ ὅλον πνεῦμα, νὰ μὴ γίνηται δὲ διάκρισις τῆς θυσίας εἰς προσφορὰν ἄρτου καὶ οἴνου, τῶν ἀντιτύπων τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου, καὶ εἰς προσφορὰν αὐτῶν ἡγιασμένων, τὴν ἀναίμακτον θυσίαν. Ἀμφότεραι αἱ λειτουργίαι καὶ ἰδίᾳ ἡ Ὀρθόδοξος θεωρεῖ τὴν ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ θυσίαν ὡς ἕνιαῖόν τι ὅλον, ὡς μίαν πρᾶξιν προπαρασκευαζομένην μὲν ἐν τῇ προσκομιδῇ (θύεται ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων . . . .) καὶ ἐξῆς, τελειουμένην δὲ διὰ τῆς μετουσιώσεως. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ μετὰ τὴν καθαγίασιν ἐξακολουθεῖ ἔτι προσφέρων **τὴν αὐτὴν** προσφορὰν, τὴν διὰ τῆς μεταβολῆς διάφορον ὅλως δύναμιν προσλαβοῦσαν[11].

(ἕπεται συνέχεια)

Χρῆστος Ἀνδρούτσος

Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΓΚΛΕΙΣΤΡΑΣ

Ἐκ τοῦ Εὐχολογίου τοῦ Goar λείπει ἡ παρὰ πόδας ἐκδιδομένη διατύπωσις τῆς ἐγκλείστρας, ἀφορῶσα εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν μοναχῶν, ὅσοι βαθμίδα τῆς μοναχικῆς ζωῆς ὑψηλοτέραν ποθοῦντες ἐνέκλειον ἑαυτοὺς ἐντὸς στενῶν οἰκίσκων μόλις ἴσως ἀρκετῶν εἰς τὸ χωρεῖν ἕνα ἄνθρωπον· οἱ οἰκίσκοι οὗτοι ἐκαλοῦντο ἐγκλεῖστραι, γίνεται δὲ μνεία τούτων ἐν τῷ ΜΑ΄ κανόνι τῆς ἐν Τρούλλῳ (Πενθέκτης) Συνόδου.

Καθὼς ὑπῆρχε «τάξις» εἰς ἀρχάριον ρασοφοροῦντα, καθὼς ὑπῆρχεν ἰδία τελετὴ διὰ τὸν ἀμφιεννύμενον τὸ μέγα καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα τῶν μοναχῶν, οὕτως ὑπῆρχεν ἰδία διατύπωσις διὰ τὸν προαιρούμενον τὸν ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ βίον· καὶ τὴν τάξιν ταύτην γνωστὴν ἡμῖν ποιεῖται τὸ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου σωζόμενον χειρόγραφον ἐπὶ μεμβράνης Εὐχολόγιον τῆς βυζαντινῆς μονῆς τοῦ Φιλανθρώπου, γυναικείας οὔσης, τοὐλάχιστον καθ' ὃν χρόνον ἐγράφετο τὸ χειρόγραφον τοῦτο, δῆλά γε δὴ κατὰ τὰ τέλη τῆς ΙΒ΄ ἢ τὰς ἀρχὰς τῆς ΙΓ΄ ἑκατονταετηρίδος. Ἐκ τῆς μονῆς ταύτης, ἧς τὸ Εὐχολόγιον ἐσώθη, θείᾳ μοίρᾳ, ἕτερον χειρόγραφον, ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς τοῦ Ἐσφιγμένου μονῆς ἀποθησαυριζόμενον καὶ περιέχον τὰς Κατηχήσεις τοῦ ἐν ἁγίοις Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, γνωρίζει ἡμῖν, διά τινος ἐν αὐτῷ τῷ χειρογράφῳ σημειώσεως, ὅτι ἡ βίβλος συνελέγη τῷ ,σχε΄ «ἐπὶ πατριάρχου κυροῦ Νικολάου καὶ ἡγουμενείας τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Σωφρονίου μονῆς τοῦ Φιλανθρώπου», ὅτι ἡ ὑπὸ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἱδρυθεῖσα αὕτη μονὴ ὑπῆρχε κατὰ τὸ ἔτος 1097—σημείωσις δέ τις ἐντὸς τοῦ Εὐχολογίου αὐτῆς μανθάνει ἡμᾶς ὅτι ἦν, ὡς εἶπον ἄνω, γυναικεία.

Τὴν ὕπαρξιν ἰδίας διατυπώσεως εἰς τὸν μέλλοντα ἐγκλείσασθαι, κατὰ τὸν ἐν τῷ φιλανθρωπινῷ Εὐχολογίῳ τίτλον, ὑποδηλοῖ ὁ ἱερὸς τῶν συνοδικῶν κανόνων ἑρμηνευτὴς Θεόδωρος ὁ Βαλσαμών, ἅπαξ, ἐν ἑρμηνείᾳ τοῦ ΜΑ΄ κανόνος τῆς Πενθέκτης, τὸν λόγον ποιούμενος περὶ τῆς ἐν τῷ ἐγκλείεσθαι γινομένης «εἰς τὰς ἔξω χώρας, ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον» καταχρήσεως «δίχα ἐπισκοπικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν **συνήθων ψαλτῳδημάτων**». Τὴν κατάχρησιν ταύτην εἶχε σκοπὸν βεβαίως ἵνα καταστείλῃ ἡ ἐν Τρούλλῳ Σύνοδος, ἥτις ὥρισε μὴ ἐπιρρίπτειν ἑαυτὸν ἀπολυπραγμονήτως ἐν ἐγκλείστρᾳ τὸν ποθοῦντα βίον μοναχικὸν ὑψηλότερον: περιορισμούς τινας ὁρίσασα χάριν τῶν ἐν πόλεσιν ἢ χωρίοις ἐν ἐγκλείστραις ἀναχωρεῖν βουλομένων. Οἱ περιορισμοὶ δὲ οὗτοι, καίπερ ἀποβλέποντες εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν καταχρήσεων, νομίζω ὅτι ἥκιστα κατεστοχάζοντο τοῦ ἁγίου τούτου σκοποῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ Μ΄ κανόνος τῆς Πενθέκτης ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς δεκαετεῖς τὴν ἡλικίαν ἡ ἄδεια τοῦ κείρεσθαι μοναχούς, μετὰ δοκιμασίαν τοῦ ἐπισκόπου. Κατὰ τὸν ΜΑ΄ κανόνα ταύτης, ἀπῃτεῖτο τριετὴς μὲν ἄσκησις ἐν μοναστηρίῳ, μόνον δ' ἑνὸς ἔτους προσκαρτέρησις ἔξωθεν τῆς ἐγκλείστρας, μετὰ δὲ τὴν τετραετῆ ταύτην δοκιμασίαν εἶχε τὸ δικαίωμα ὁ νεαρὸς μοναχὸς τῆς εἰς τὴν ἐγκλείστραν εἰσόδου, εἶτ' οὖν κατὰ τὸ

11. πρβλ. καὶ Palmer Dinertatious on the orthod. Communion 121 ἑξ.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

εἰκοστὸν ἢ καὶ κατὰ τὸ δέκατον ἕβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

Εὔκαιρον ἐνταῦθα 'να ἐπαναληφθῇ ἡ διάταξις τῆς Πενθέκτης, ἧς ἐπιλανθανόμεθα, ἡ δι' ἀμφοτέρων τούτων τῶν κανόνων ἐκτεθεῖσα, περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ κατὰ τόπον ἐπισκόπου ὡς πρὸς τὴν κουρὰν τῶν μοναχῶν, ἥτις δέον γίνεσθαι τῇ δοκιμασίᾳ αὐτοῦ. Τὸ ἐπισκοπικὸν τοῦτο δίκαιον δείκνυται σαφῶς καὶ ἐν τῷ Μ' καὶ ἐν τῷ ΜΑ' κανόνι, διότι ἐν ἀμφοτέροις ἐπιβάλλεται τῷ προέδρῳ ἡ ἐπὶ τούτῳ δοκιμασία τοῦ μονάζοντος καὶ «εἰ τὸν χρόνον αὐξηθῆναι αὐτῷ λυσιτελέστερον ἡγεῖται, πρὸς τὴν ἐν τῷ μονήρει βίῳ εἰσαγωγήν, καὶ κατάστασιν», καὶ ἂν «ἐξ ὅλης καρδίας ἑκουσίως ἀσπάζηται τὴν ἀναχωρητικὴν ἐν μοναστηρίῳ παιδοτριβεῖσθαι διαγωγήν». Ὅτι δὲ ἡ λέξις πρόεδρος ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐπίσκοπον, οὐχὶ δ' εἰς τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς, δῆλον μὲν καὶ ἐκ τῆς ἀπαιτουμένης «ἐπισκοπικῆς εὐλογίας» πρὸς ἔξοδον ἐκ τῆς ἐγκλείστρας, δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῆς παρὰ τῷ Βαλσαμῶνι παλαιᾶς τῶν κανόνων ἑρμηνείας, ἐπισκόπου ἄδειαν καὶ ἐπισκόπου εὐλογίαν καὶ ἐπισκόπου δοκιμασίαν ἐν ἑρμηνείᾳ καὶ τῶν δύο τούτων κανόνων ἀναφέροντι· καὶ συνεπῶς ἄρα, ἐν ἑρμηνευτικῷ κανονικῷ χειρογράφῳ (ἐν τόμῳ Β', σελ. 400 τοῦ Συντάγματος τῶν ἱερῶν κανόνων Γ. Α. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ) φέρεται ἡ ἐπεξήγησις αὕτη περὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ τούτου δικαίου· «Σημείωσαι ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος καὶ τῶν ἐν αὐτῷ, ὅτι **χωρὶς εἰδήσεως τοῦ κατὰ χώραν ἐπισκόπου οὐκ ὀφείλουσι γίνεσθαι οἱ ἀποκάρσεις τῶν μοναχῶν,** πολλῷ δὲ πλέον τῶν ἀτελῶν καὶ ἀμφιβόλων· πρόεδρος γὰρ ὁ ἐπίσκοπός ἐστιν, οὐχ ὁ καθηγούμενος ὥς τινες λέγουσιν. Ἔτι σημείωσαι. ὅτι μοναχὸς οὐ γίνεταί τις, εἰ μὴ πληρώσει τὸν δεκαετῆ χρόνον».

Ἡ διατύπωσις, ἣν ἐκδίδωμι, ἁπλῶς ἀφορᾷ εἰς τὴν «τάξιν», ἥτις ἐγίνετο ἐπὶ τῇ εἰς τὴν ἐγκλείστραν εἰσόδῳ, κεῖται δ' ἐν φύλλοις 339α—343α τοῦ φιλανθρωπινοῦ Εὐχολογίου· αἱ ἐπὶ τοῦ τίτλου καὶ ἀμέσως ἐν ἀρχῇ τῆς διατυπώσεως, ἐν τοῖς στίχοις, ὁρώμεναι κάθετοι κεραῖαι δεικνύουσι τὸ πλάτος τῶν γραμμῶν τοῦ εἰς σχῆμα Δον πολυτιμήτου τούτου χειρογράφου. Μεταγράψας ἐξ αὐτοῦ ταύτην τὴν διατύπωσιν, πιστεύω ὅτι ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν εὑρήσομεν ἐν ἑτέρῳ χειρογράφῳ καὶ τὴν «τάξιν», ἥτις ἐγίνετο ἐπὶ τῶν προαιρουμένων τὸν ἐπὶ στύλου τελειότερον μοναχικὸν βίον. **Μ. Ι. Γ.**

Τάξις γινομένη πρὸς τὸν μέλλοντα ἐγκλείσισθαι.

Μετὰ τὸ τελεσθῆναι τὴν θείαν λειτουργίαν, ἅπτοντες κηρούς, ἀπερχόμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ψάλλοντες καὶ τροπάριν ἦχον δ'

Οἶδά σε, Κύριε, ὅτι δέχῃ ἐπιστρέφοντα|
στίχ. *Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλε|*
Κύριε, πρώην γυμνωθέντα|
στίχ. *Σῶσόν με ὁ Θεὸς ὅτι εἰσήλθοσαν ὕ|*
Κύριε, πρόσδεξαι πόθῳ|
στίχ. *Ἁμαρτίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίαν|*
Ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς ἦλθον κἀγὼ, οἰκτίρ|μον· δέξαι προσπίπτοντα ὡς| ἕνα τῶν μισθίων σου ὁ Θεὸς, καὶ ἐλέη|
στίχ. *Ἐλέησόν με, Κύριε, ὅτι ἀσθενὴς εἰμὶ· Μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπ|*

Δόξα, καὶ νῦν

Ὁ διὰ σὲ θεοπάτωρ προφήτης Δαβὶδ μελωδικῶς περὶ σοῦ προανεφώνησε τῷ μεγαλεῖά σοι ποιήσαντι· Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου· Σὲ γὰρ μητέρα πρόξενον ζωῆς ἀνέδειξεν ὁ ἀπάτωρ ἐκ σοῦ ἐνανθρωπῆσαι εὐδοκήσας Θεὸς, ἵνα τὴν ἑαυτοῦ ἀναπλάσῃ εἰκόνα φθαρεῖσαν τοῖς πάθεσι· καὶ τὸ πλανηθὲν ὀρειάλωτον εὑρὼν πρόβατον, τοῖς ὤμοις ἀναλαβών, τῷ πατρὶ προσαγάγῃ, καὶ τῷ ἰδίῳ θελήματι ταῖς οὐρανίαις συνάψῃ δυνάμεσι, καὶ σώσῃ, Θεοτόκε, τὸν κόσμον Χριστὸς, ὁ ἔχων τὸ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

καὶ εὐθὺς λέγει ὁ διάκονος

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν (ὀδεῖνος) καὶ τῆς παρὰ τοῦ Κυρίου σκέπης καὶ βοηθείας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ στηριχθῆναι αὐτὸν ἕως τέλους ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου καὶ ἐνάρετον ἀναδειχθῆναι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῦ πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. МЕЧНИКОВА

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

εἶτα ἐπεύχεται ὁ ἱερεύς

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ χάριτι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος ἀπὸ γενεῶν ἀρχαίων ἐκλεξάμενος ἄνδρας ὁσίους τε καὶ γυναῖκας, οὓς προέγνως καὶ προώρισας, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν χρόνων διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, σφραγίσας ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον καὶ διαφόροις ἀρεταῖς κατακοσμήσας· πᾶν γὰρ δώρημα ἀγαθὸν ἐκ σοῦ καταπέμπεται τοῦ πατρὸς τῶν οἰκτιρμῶν· αὐτὸς, Δέσποτα, καὶ τοῖς τὸν μονήρη βίον ποθοῦσι προσέταξας ἀπαρνήσασθαι ἑαυτοὺς καὶ μόνῳ σοὶ τῷ αἰωνίῳ Θεῷ κολλᾶσθαι, ἀμπεχόμενος αὐτοὺς τῇ δεξιᾷ σου, ἐπαγγειλάμενος αὐτοῖς τὰ αἰώνια ἀγαθά· ὅθεν καὶ ὁ παρὼν δοῦλός σου, ἀποταξάμενος ταῖς τοῦ κόσμου ἐλπίσι καὶ πιστεύσας ταῖς ἀγαθαῖς σου ἐπαγγελίαις, προσέρχεται τῇ σῇ ἀγαθότητι δι' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀχρείου δούλου σου, τὸν σταυρὸν καὶ τὴν νέκρωσιν τοῦ Χριστοῦ ἐν ἑαυτῷ περιφέρων. Διὸ, Δέσποτα φιλάνθρωπε, δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε συνεργῆσαι ἡμῖν ἀοράτως ἐπὶ τοῖς ὑφ' ἡμῶν ἐπ' αὐτῷ τελουμένοις, εἰσερχομένῳ τε ἐπὶ τῇ ἱερᾷ ταύτῃ ἐγκλείστρᾳ πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν, εἰσάγων αὐτὸν εἰς τὴν πνευματικήν σου αὐλὴν, τοῦ ἀγωνίσασθαι καὶ συνελθεῖν μετὰ τῶν πέντε φρονίμων παρθένων εἰς τὸν νυμφῶνα τῆς βασιλείας σου· ὅτι πᾶσαν ἀγαθὴν καὶ πᾶν αἴτημα τῶν φοβουμένων σε αὐτὸς ἐκπληροῖς εἰς σωτηρίαν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ σεμνύνας τὴν Ἐκκλησίαν σου τῷ μοναδικῷ κόσμῳ καὶ παρασχόμενος αὐτῷ μίμησιν ἀγγελικῆς καταστάσεως διὰ σωφροσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τῆς σῆς διὰ παντὸς δοξολογίας· αὐτὸς, Δέσποτα πανάγιε, παντοκράτωρ, εἰσάγαγε τὸν δοῦλόν σου εἰς τὴν πνευματικήν σου αὐλὴν, καὶ συγκαταρίθμησον αὐτὸν εἰς τὴν λογικήν σου ποίμνην, καθαίρων τὸ φρόνημα αὐτοῦ ἀπὸ σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς κενῆς ἀπάτης τοῦ βίου· καὶ χάρισαι αὐτῷ καὶ ἡμῖν τοῖς δούλοις σου διηνεκῶς πατεῖν ἐπὶ πᾶσαν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ.

ἐκφώνως

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Εἶτα εἰσέρχονται εἰς τὴν ἐγκλείστραν, ψάλλοντες οὕτως:

Ἀγκάλας πατρικὰς διανοῖξαί μοι σπεῦσον· ἀσώτως τὸν ἐμὸν κατηνάλωσα βίον, εἰς πλοῦτον ἀδαπάνητον ἀφορῶν τῶν οἰκτιρμῶν σου, Σωτήρ· νῦν πτωχεύουσαν μὴ ὑπερίδῃς καρδίαν· σοὶ γὰρ, Κύριε, ἐν κατανύξει κραυγάζω· ἥμαρτον, πάτερ, εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου.

στίχος

Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου, ὡσεὶ φορτίον

Τὸν ἄσωτον ἐζήλωσα τοῖς πράξεσι· τὴν τούτου δὲ μετάνοιαν οὐ κέκτημαι· ἀπορῶ γὰρ ἐκ πορώσεως τῆς τοιαύτης διορθώσεως.

Θεοτόκε, μὴ παρίδῃς με δέσμιον ἀτιμίας τῆς σῆς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πέποιθεν ἡ ψυχή μου· ἐλέησόν με.

καὶ εὐθὺς ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεύς

Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς, ὁ πάντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν· νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА І. МЕЧНИКОВА

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Α΄ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν

Ἀριθμ. πρωτ. 328 / διεκπερ. 806

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 νοεμβρίου 1902

Τῷ Παναγιωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ κυρίῳ Ἰωακεὶμ Γ΄,

ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἀπονέμουσα, ὑπερήδιστα προσαγορεύει.

Τὸ ἀνέκαθεν κρατῆσαν ἱερὸν ἔθος καὶ ἐκκλησιαστικὸν θέσμιον τοῦ διαμείβειν τοὺς πνευματικοὺς ἀρχηγοὺς καὶ πηδαλιούχους τοῦ ἱεροῦ σκάφους τῆς μιᾶς ἁγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων εἰρηνικὰ γράμματα ἐξαίρετόν ἐστι γνώρισμα τῆς ἐπικρατούσης ἐν αὐτοῖς ἑνότητος τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Διὰ τούτων δὲ ἐκδηλοῦται καὶ κηρύσσεται ἢ τὰ μάλιστα χαρακτηρίζουσα τὸ εὐσεβὲς τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πλήρωμα πνευματικὴ ἑνότης, ὁμοφροσύνη τε καὶ ἀγάπη.

Ταύτῃ τοίνυν τῇ θεοφιλεῖ ἀρχῇ ἑπομένη καὶ ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δράττεται τῆς ἐνδομύχου πνευματικῆς εὐχαριστήσεως γνωρῖσαι τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν ἁγιωτάτῃ Συνόδῳ, ὅτι, τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ προέδρου τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κυρίου Προκοπίου κανονικὴν παραίτησιν κατὰ νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑποβαλόντος, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπικαλεσαμένη τὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος φωτισμόν, ὅπως φωτίσῃ αὐτὴν εἰς ἐκλογὴν διαδόχου, καὶ διασκεψαμένη, ἐξελέξατο τῇ 4 μηνὸς τρέχοντος, μιᾷ φωνῇ καὶ γνώμῃ, ὡς τοιοῦτον τὸν σεβασμιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος κύριον Θεόκλητον, ἄνδρα ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας τῇ ὑπουργίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἑαυτὸν ἀφιερώσαντα, ἐπὶ παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ διακρινόμενον, καθ' ἅπαντα δὲ τὸν δεκαετῆ τῆς ποιμαντορίας αὐτοῦ χρόνον δόκιμον ἐν πᾶσιν ἀναδειχθέντα, ἱκανὸν ἄρα καὶ ἄξιον διακυβερνῆσαι εὐστόχως καὶ δεξιῶς τὸ πνευματικὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σκάφος τῇ συμπράξει τῶν σεβασμιωτάτων συνοδικῶν ἀρχιερέων.

Τὴν θείᾳ ἀρωγῇ καὶ συνάρσει γενομένην ταύτην κατὰ μετάθεσιν κανονικὴν ἐκλογὴν εὑρὼν καὶ ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ὡς ἀρίστην γηθοσύνως ἀπεδέξατο καὶ τῇ ὑψηλῇ Αὐτοῦ βασιλικῇ ἐγκρίσει κατὰ τὸν παρ' ἡμῖν κρατοῦντα νόμον ἐκύρωσε.

Ταῦτα ἡ ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σύνοδος διακοινοῦσα τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι καὶ τῇ περὶ Αὐτὴν ἁγιωτάτῃ Συνόδῳ διὰ τοῦ παρόντος εἰρηνικοῦ γράμματος εὔκαιρον ἡγήσατο διαβεβαιῶσαι Αὐτήν, ὅτι οὐ παύσεται δεομένη, ὥσπερ δὴ πάντοτε, τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ, ὅπως ἐπιδαψιλεύῃ Αὐτῇ ἄνωθεν διηνεκῆ ὑγείαν καὶ παρέχῃ Αὐτῇ τὴν πανσθενῆ Αὐτοῦ χάριν εἰς τὸ ἐν εἰρήνῃ κυβερνᾶν τὸν ὑπ' Αὐτὴν χριστώνυμον λαόν, ἀπεκδεχομένη ἀμοιβαίως καὶ αὕτη παρὰ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος τὰς πρὸς Θεὸν Αὐτῆς ἐντεύξεις ὑπὲρ αὐτῆς καὶ παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τούτοις τὸν ἀπὸ καρδίας ἀδελφικὸν ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀσπασμὸν ἀπονέμοντες, διατελοῦμεν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ· οἱ τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συγκροτοῦντες

† ὁ *Ἀθηνῶν Θεόκλητος, πρόεδρος*
† ὁ *Πατρῶν Ἱερόθεος*
† ὁ *Ἀκαρνανίας καὶ Ναυπακτίας Παρθένιος*
† ὁ *Ὕδρας καὶ Σπετσῶν Ἀρσένιος*
† ὁ *Παραμυθίας Γρηγόριος*

ὁ γραμματεὺς
ἀρχιμ. Μελ. Σακελλαρόπουλος.

Β΄ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας

Σημ. Τὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν μεταγλώττισιν τῆς ἐνθρονιστικῆς ἐπιστολῆς τοῦ σεβασμ. ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ ἐξάρχου Ἀγγλίας κ. Θωμᾶ Ραίνδαλλ ὀφείλομεν εἰς τὸν φιλοπονώτατον νομοδιδάκτορα καὶ δικηγόρον κ. Μιχαὴλ Γ. Θεοτοκᾶν, ὃς ἐχορήγησε, σταχυολογήσας ἐξ ἐπισήμων ἀγγλικῶν φύλλων, καὶ τὰ κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε δημόσιον κοινωφελῆ βίον τοῦ νέου ἀρχιεπισκόπου.

ΗΑΥΚΟΒΑ ΒΙΒΛΙΟΘΕΚΑ ΟΥ

Τῇ Λ. Παναγιότητι Ἰωακεὶμ τῷ Γ' Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ

Ραίνδαλλ Θωμᾶς, θείᾳ προνοίᾳ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας, πριμάτος πάσης Ἀγγλίας καὶ μητροπολίτης· πληθυνθείη ἡ χάρις καὶ ἡ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Σεβασμ. πατριάρχα καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἐμάθετε ὅτι ὁ Θεὸς ηὐδόκησεν ἵνα παραλάβῃ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἡμῶν ἀγαπητὸν ἀδελφὸν ἡμῶν πριμάτον Φρειδερῖκον Τέμπλ, καὶ ἐξεδηλώσατε ἤδη, δι' ὅπερ καὶ ἐγκαρδιώτατα εὐχαριστοῦμεν ὑμῖν, τὴν πρὸς ἡμᾶς ὑμετέραν συμπάθειαν ἐπὶ τῷ δυστυχήματι τούτῳ, καθότι ὁ ἀποθανὼν οὐ μόνον ἦν φίλος πᾶσιν ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ ὑπογραμμὸς ἔν τε τῷ βίῳ καὶ τῷ χαρακτῆρι. Εὐηρεστήθητε ἐπίσης ἵνα διαβιβάσητε ἡμῖν προσωπικῶς διὰ τοῦ τηλεγράφου τὰ ἀδελφικὰ ὑμῶν συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προβολῆς ἡμῶν εἰς τὸν θρόνον Καντουαρίας, πρὸς ἃ ἐγκαρδιώτατα ἀπηντήσαμεν διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου.

Λαμβάνομεν νῦν τὴν τιμὴν ἵνα βεβαιώσωμεν ἐπισήμως ὑμῖν καὶ τοῖς μέλεσι τῆς περὶ Ὑμᾶς Ἱερᾶς Συνόδου ὅτι ἡ ἀνύψωσις ἡμῶν εἰς τὸ μέγα ἀξίωμα, δι' ὃ αἰσθανόμεθα ἑαυτοὺς μάλιστα ἀναξίους, συνετελέσθη ἤδη. Ἡ ἐκλογὴ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτερίου τῆς καθεδρικῆς Ἐκκλησίας, εἰς ὃ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἔλαβε χώραν τὴν τρίτην, 27 ἰανουαρίου. Ἡ ἐκλογὴ αὕτη ἐπισήμως ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ὑόρκης καὶ ὑπὸ ἑπτὰ ἐπισκόπων τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας Καντουαρίας, τὴν παρασκευὴν 6 φεβρουαρίου. Ἡ δὲ ἐνθρόνισις ἡμῶν ὡς ἀρχιεπισκόπου ἐγένετο ἀκριβῶς σήμερον, πέμπτην, 12 φεβρουαρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1903, ὅτε καὶ γράφομεν ἐν τῇ μητροπολιτικῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ἐν Καντουαρίᾳ.

Βαθύτατα γινώσκομεν τὰς δυσκολίας καὶ τοὺς κινδύνους, οἵτινες παρομαρτυροῦσιν εἰς τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ καθῆκον, εἰς ὃ ἡ τοῦ Θεοῦ πρόνοια ἐκάλεσεν ἡμᾶς, καὶ ταπεινῶς καὶ ἐγκαρδίως ἐπικαλούμεθα τὰς εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῶν συνεπισκόπων αὐτῆς ὡς καὶ παντὸς τοῦ χριστεπωνύμου ποιμνίου τοῦ ἐν ταῖς σημαντικαῖς ἐπαρχίαις ταῖς ἐμπεπιστευμέναις ὑμῖν, ἵνα στηριχθῶμεν καὶ φωτισθῶμεν διὰ τῆς θείας χάριτος ἐν τῷ βαρεῖ τούτῳ ἀξιώματι.

Διηνεκὴς μέριμνα ἡμῶν, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, ἔσται ἡ τήρησις καὶ προαγωγὴ τῶν πρὸ πολλοῦ ὑφισταμένων φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, αἵτινες ἰδίᾳ ἦσαν προσφιλεῖς τοῖς προκατόχοις ἡμῶν. Θέλομεν προσπαθήσει ἵνα ἐργασθῶμεν κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ τοῦ ἔτους 1897, οὗτινος τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποφάσεις (ἃς ἐπισυνάπτομεν τῇ παρούσῃ) γινώσκει πιθανῶς ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης. Αὗται δ' εἰσὶν ἡ βάσις τῆς μεταξὺ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ ὑμετέρου προκατόχου διαμειφθείσης λίαν φιλικῆς ἀνταποκρίσεως, ἣν ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν μετὰ χαρᾶς ἤθελε συνεχίσει εἰ μὴ ἦν καταπεπονημένος ὑπὸ ἐργασίας ἐσωτερικῆς δυσαναλόγου πρὸς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ.

Ἐν τρισὶ περιστάσεσιν (1878, 1888 καὶ 1897) ἐκπληρώσαντες χρέη γραμματέως ἐν τῷ συνεδρίῳ τοῦ Λάμπεθ, δυνάμεθα διὰ τοῦτο ν' ἀποφανθῶμεν μετὰ μακρὰν πεῖραν περὶ τῆς ἐξ ὁλοκλήρου ἀγαθῆς διαθέσεως τῶν ἐν πᾶσι τοῦ κόσμου τοῖς μέρεσιν ἀδελφῶν ἡμῶν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ πάντας τοὺς κλάδους αὐτῆς.

Συχνάκις ἐβεβαιούμεθα παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τοῦ τε ἐπισκόπου Γιβραλτάρης καὶ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ περί τε τῆς ἐγκαρδίου ὑποδοχῆς, ἧς τυγχάνουσι παντοχοῦ παρὰ τοῖς ἀρχηγοῖς τῶν ἐν κοινωνίᾳ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα διατελουσῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐπικοινωνίας αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἄλλα μέλη τῆς Ἐκκλησίας ὑμῶν, ἥτις ἀπέβη, φρονοῦμεν, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν λυσιτελὴς δι' ἀμφότερα τὰ μέρη.

Ἐλπίζομεν διακαῶς ὅτι ἡ κοινωνία αὕτη εὐρυνθήσεται καὶ εὐτυχεῖς ἐσόμεθα βουλευόμενοι ἐπὶ πάσης προτάσεως, ἣν ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης ἤθελέ ποτε νομίσει καλὸν ἵνα ποιήσηται καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Διαβιβάζομεν τὴν ἐπιστολήν, ταύτην μετὰ τῶν βαθέων σεβασμάτων ἡμῶν, τῷ πιστῷ ἡμῖν καὶ ἀγαπητῷ ἐφημερίῳ τῷ αἰδεσίμῳ Μάρκῳ Σουένδυ, ὅστις ἐπιδώσει αὐτὴν τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι.

Ἐξεδόθη ἐν τοῖς παλαιοῖς Ἀνακτόροις, ἐν

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І. МЕЧНИКОВА

Καντουαρίᾳ, τῇ 12 φεβρουαρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1903.

Τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
Καντουαρίας ΡΑΙΝΔΑΛΛ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

—*Ἁγιον Μῦρον.* — Ἡ ἐπὶ τῆς κατασκευῆς ἁγίου Μύρου ἐπιτροπὴ, συνελθοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ξάνθης κ. Ἰωακεὶμ, ἐσκέψατο περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀνατεθείσης αὐτῇ ἐντολῆς, ἐγκρίνασα ἅμα τὴν ἀπόλυσιν σχετικῆς ἐγκυκλίου τῆς Μ. πρωτοσυγκελλίας προτρεπομένης τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα ὅπως διὰ τῶν προαιρετικῶν αὐτοῦ ἐράνων συμβάλῃ εἰς εὐόδωσιν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ. — Ἡ παρασκευὴ γενήσεται ὑπὸ τὴν ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐπιστασίαν τοῦ μυρεψοῦ τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ Κωνστ. Ν. Θωμάδου, ὅστις ἐπεστάτησεν ἐπίσης καὶ κατὰ τὸ 1890, ἐν τῷ τότε κατασκευασθέντι ἁγίῳ Μύρῳ καὶ κατὰ τὸ 1879, ὡς βοηθὸς. Τῷ κ. Θωμάδῃ συναρωγοὶ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἔσονται οἱ πτυχιοῦχοι φαρμακοποιοὶ κκ. Κωνστ. Μαβούλης, Ν. Παλαιοκρασᾶς, Δ. Νικολαΐδης, Ἀντ. Στογιαννίδης, Γ. Τζαλίδης, Κ. Βρατζάνος καὶ Κωνστ. Φουντουκζαδὲς, ὧν οἱ τρεῖς πρῶτοι συνυπηρέτησαν αὐτῷ καὶ κατὰ τὴν πρὸ δεκατριῶν ἐτῶν παρασκευὴν ἁγίου Μύρου.

Ἐνθρονιστικαὶ ἐπιστολαί. — Ἐν τῇ χθεσινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐνθρονιστικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ τε σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ προέδρου τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ Θεοκλήτου καὶ τοῦ σεβασμ. ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας καὶ πριμάτου πάσης Ἀγγλίας κ. Ραίνδαλλ Θωμᾶ. Ἀμφοτέρας δὲ βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῷ μετὰ χεῖρας φύλλῳ.

— *Μητρόπολις Σκοπίων.* — Τῇ κυριακῇ ἐχειροτονήθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἀρχιμανδρίτης τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὁ ἄρτι διορισθεὶς ἐφημέριος τῆς ἐν τῇ πόλει Σκοπίων ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος πανοσιολογ. ἱεροκῆρυξ κ. Παΐσιος Παπαπαϊσίου, ὅστις ἀνεχώρησε προχθὲς εἰς Σκόπια.

— *Ἔξαρχία Μετζόβου.* — Τοῦ ἐξαρχικῶς πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐν Ἠπείρῳ καὶ Μακεδονίᾳ σταυροπηγιακῶν μονῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποσταλέντος θεοφιλ. ἐπισκόπου Ξανθουπόλεως κ. Ἰωάννου μὴ δυνηθέντος ἕνεκα λόγων ὑγείας ὅπως ἐκπληρώσῃ καὶ τὴν εἰς Μέτζοβον μὲν πρὸς ἐκλογὴν ἐφορίας, εἰς Ἰωάννινα δὲ πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐν τῇ νήσῳ τῶν Ἰωαννίνων μονῆς ἐξαρχικὴν ἀποστολὴν, διωρίσθη ἐν τῇ χθεσινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἔξαρχος ἐπὶ τούτῳ ὁ πανοσιολ. δευτερεύων κ. Παρθένιος Βαρδάκας.

— *Νομικὸς σύμβουλος τῶν Πατριαρχείων καὶ νομικὸς γραμματεὺς Ἱ. Συνόδου* — Καταργηθείσης τῆς θέσεως τοῦ νομικοῦ συμβούλου τῶν Πατριαρχείων, μετὰ τὴν εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν ἀξίωμα προαγωγὴν τοῦ τέως τοιούτου, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ χθεσινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ ἀπένειμε τὸν τίτλον μὲν τοῦ νομικοῦ συμβούλου τῶν Πατριαρχείων τῷ ἀρχιγραμματεῖ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου κ. Παναγιώτῃ Δ. Νικολοπούλῳ, διδάκτορι τῶν νομικῶν, διώρισε δὲ νομικὸν γραμματέα αὐτῆς τὸν πρῶτον γραμματέα τῆς Μ. πρωτοσυγκελλίας καὶ τοῦ Πνευματικοῦ δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων κ. Ἀρμόδιον Δ Χαμουδόπουλον, διδάκτορα ὁμοίως τῶν νομικῶν. Ἀμφοτέροις δὲ προσκληθεῖσιν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς Συνόδου, χθὲς, ἀνεκοινώθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ διορισμὸς αὐτῶν, ἐφ' ᾧ καὶ ὑπέβαλον οὗτοι τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν.

— *Κήρυγμα τοῦ θείου λόγου.* — Τῇ μεθαύριον, Κυριακῇ τῆς ὀρθοδοξίας, κηρύξουσι τὸν θεῖον λόγον, κατὰ τὸ συνταχθὲν ἐγκαίρως (τῇ 28 ἰανουαρίου) ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς πρόγραμμα, ἐν μὲν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ὁ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης καὶ καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Εἰρηναῖος — ἐν τῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἐν Σταυροδρομίῳ ὁ πανοσιολογ. Μ. ἱεροκῆρυξ ἀρχιμ. κ. Γρηγόριος Κωνσταντινίδης — ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησίαις οἱ ὁσιώτατοι προϊστάμενοι οἱ κεκτημένοι πτυχίον ἀκαδημαϊκὸν ἢ ἐκκλησιαστικὴν ἄδειαν πρὸς τὸ κηρύττειν.

Ἔκτακτοι ἐκλογαί. — Κατὰ τὴν διοικητικὴν αὐτοῦ συνεδρίαν, τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον διώρισεν ἐξ ὀφφικίου τὴν ἐφορίαν τῶν ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι σχολείων, ἀντὶ τῆς παραιτησαμένης τὴν ἀρχήν. — Τῶν ἐν Γαλατᾷ σχολείων τὴν ἐφορίαν ἐξ ὀφφικίου συνεπλήρωσε διορίσαν τὸν ἰατρὸν Π. Παπανικολάου, ἀντὶ μέλους παραιτησαμένου. — Πρὸς ἐξέτασιν δέ τινων διαφορῶν μεταξὺ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῶν κατοίκων τῆς ἐνορίας Ἀναλήψεως Ψαμμαθία ἀπέστειλεν ἐξαρχικῶς τὸν ἱερολογ. πατριαρχικὸν γραμματέα καὶ διάκονον κ. Ἱερόθεον Ἀνθουλίδην. Ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐκθέσεως, σήμερον, ἐνεκρίθη νὰ μείνωσι μὲν οἱ ἐπίτροποι, νὰ ἐπισπευθῇ δὲ ἡ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου πατριαρχικοῦ ὑπαλλήλου ἐξέλεγξις τῶν λογαριασμῶν τῆς παρελθούσης χρήσεως. — Συνεπληρώθησαν ἐφορίαι τινὲς καὶ ἀπεφασίσθη νὰ παρακληθῶσιν ἐπιτροπαὶ ἱερῶν τινων ναῶν ὅπως παραμείνωσιν ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἀρχῆς. — Αἰτήσει τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως κ. Μιχαὴλ, προϊσταμένου Μ. Ρεύματος, διωρίσθη ἔξαρχος πατριαρχικὸς προεδρεύσων τῆς ἐκλογικῆς συνελεύσεως τῇ προσεχεῖ κυριακῇ, ὁ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων κ. Ν. Νικολαΐδης. — Ἐπίσης τῆς ἐν Ἔξω-κιονίῳ συνελεύσεως, τῇ προσεχεῖ κυριακῇ, προεδρεύσει, κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου, σήμερον ληφθεῖσαν, ὁ ἱερολογ. ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Ἀθανάσιος Πιπέρας.

— *Μουτεβελῆς Ἐξ Μαρμάρων* ὠνομάσθη σήμερον ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὁ ἐκ τῶν εὐϋπολήπτων κατοίκων τῆς συνοικίας ταύτης κ. Ἰσαὰκ Ἰωαννίδης, ἀντὶ τοῦ ἀξιοτίμου κ. Εὐστρ. Τσερίνη, μικτάρη, ἅτε μὴ συμβιβαζομένων τῶν δύο τούτων ἰδιοτήτων.

Μητροπολίτης Ἐρσεκίου Σεραφείμ. — Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἐρσεκίου ἠγγέλθη τηλεγραφικῶς ὁ θάνατος τοῦ μητροπολίτου Ἐρσεκίου Σεραφεὶμ Ἱεροβικ. δεκατετραετίαν περίπου ποιμάναντος τοὺς ὀρθοδόξους Ἐρζεγοβίνης, ἐνεκρίθη δὲ συνοδικῶς ὅπως ἐκφρασθῇ ἡ λύπη τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ πρὸς Κύριον ἐκδημίᾳ τσῦ ἀοιδίμου.

Ἐπισκέψεις. — Τῇ τρίτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ Ἐξ. ἄρχων Μ. λογοθέτης Σταυράκης βέης Ἀριστάρχης καὶ ὁ σύμβουλος τοῦ κράτους Ἐξ. Ἀνδρέας Κοπάσης ἐφένδης. — Τῇ τετάρτῃ ὁ Ἐξοχ. στρατηγὸς Σάβας Γρούϊτζ πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας, καὶ οἱ Ἐξοχ. Ἀλέξ. Καραθεοδωρῆ πασᾶς ἀρχιμεταφραστὴς τῶν ἀνακτόρων καὶ Συ-

ΗΑΥΚΟΒΑ ΒΙΒΛΙΟΤΕΚΑ ΙΛΙΕΔΗΜΟΒΑ

μεὼν ἐφέντης Σινιόσογλους, ἐκ τῶν προμηθευτῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.

— *Μουσική.* — Ἡ ἐν Ἀθήναις μουσικὴ ἐφημερὶς "Φόρμιγξ,, αἰσίως ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐμφανείας αὐτῆς διανύσασα, εἰσῆλθεν ἀπὸ τῆς 15 λήξαντος ἰανουαρίου μηνὸς εἰς τὸ δεύτερον, ὑπὸ τὴν φιλόπονον διεύθυνσιν τοῦ ἑλλογ. κ. Ἰω. Θ. Τσώκλη. Τοῖς συντάκταις τῆς μόνης παρ' ἡμῖν μουσικῆς ἑλληνικῆς ἐφημερίδος, ὧν μεταξὺ κατηριθμήθησαν ἱεράρχαι σεβαστοὶ καὶ φιλόλογοι δόκιμοι καὶ καλοὶ μουσικοδιδάσκαλοι, εὐχόμεθα ζήλου μὲν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς περίσσειαν, καρτερίαν δ' ἐν ἐθνοφιλήτῳ καὶ κοινωφελεῖ ἀγῶνι τοῦ ὑπὲρ πατρίου πολυτίμου θησαυρίσματος ἐπιστημονικῶς καὶ λελογισμένως ἀμύνεσθαι.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ.

Προϊστάμενος τῆς ἐν Μαγχεστρίᾳ ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου παροικίας προσεκλήθη, ἀντὶ τοῦ πρὸ διμηνίας σχεδὸν ἀποβιώσαντος Εὐσταθίου Μεταλληνοῦ, ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀθανάσιος Ἀκύλας, τέως διευθυντὴς τῆς ἐν Χαλκίδι τῆς Εὐβοίας Ἱερατικῆς Σχολῆς.

— *Ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος ἀποικία ἐν Σικάγῳ.* — Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς παρελθούσης τρίτης ἀνεγνώσθησαν αἰτήσεις τοῦ τε προέδρου τῆς ἐν Σικάγῳ ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος κ. Γρηγορίου Παπαηλιοῦ καὶ τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου αὐτῆς Οἰκονόμου κ. Προυσιανοῦ αἰτουμένων ὅπως ἡ ἑλληνικὴ ἐν Σικάγῳ κοινότης, ἧς ὁ ἱερεὺς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπαχθῇ τοὐντεῦθεν ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τοῦ προϊσταμένου τούτου διετυπώθησαν πρό τινος αἰτιάσεις, ἡ δὲ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσεκάλεσεν αὐτὸν ὅπως ἐμπροθέσμως ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον αὐτῆς ἀπολογηθῇ, ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε καὶ τηλεγραφικῶς ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς ὅτι δέον νὰ κανονίσῃ πρῶτον ὁ ῥηθεὶς ἱερεὺς τὴν θέσιν αὐτοῦ ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατόπιν γενήσεται σκέψις περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῶν αἰτήσεων αὐτῶν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον ἐν τῇ σημερινῇ αὐτοῦ συνεδριάσει λαβὸν ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἕνεκα τοῦ συμπίπτοντος τῇ δευτέρᾳ Βαΐῤῥαμίου, ἐνορίαι τινὲς ἀδυνατοῦσιν, ὡς ἐδήλωσαν, ὅπως ἐνεργήσωσι τὰς ἐκλογὰς αὐτῶν κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν κυριακὴν τῆς ὀρθοδοξίας καὶ ἐζήτησαν ἀναβολὴν αὐτῶν εἰς τὴν ἑπομένην κυριακήν, ἐνέκρινεν ὅπως τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἀναβολῆς ἐπεκταθῇ ἐφ' ὅλων τῶν ἐνοριῶν, τῶν εἴτε συγκαλεσασῶν ἤδη τοὺς ἐνορίτας εἰς συνέλευσιν εἴτε μή, μετὰ τῆς δηλώσεως ὅτι τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τῶν πρώτων προσκλητήρια ἰσχύουσι διὰ τὴν ἑπομένην κυριακὴν Β' τῶν νηστειῶν, ὅτε δέον ἵνα λάβωσι χώραν ὅλαι αἱ ἐκλογαί.

— *Παροράματα.* — Ἐν τῷ προηγηθέντι φυλλαδίῳ τῆς "Ἐκκλησ. Ἀληθείας,, παρεισέῤῥησαν ἐν τῇ διατριβῇ τοῦ κ. Ἀνδρούτσου παροράματά τινα, ἅπερ ἐπανορθοῦμεν ἐνταῦθα.

Σελ. 77 στίχ. 12 παρελείφθη ἡ λέξις *ἀρχιερατικοῦ* ἀξιώτατος· ἐν σελ. 80 στίχ. 1 ἀντὶ κινοῦντας ἀναγνωστέον κενοῦντες· σελ. 81 στίχ. 10 ἀντὶ κατ' ἄλλους, ἀνάγνωθι κατ' ἄγγλους.

Ὁμοίως παροράματά τινα, γενόμενα ἐν τῇ διατριβῇ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Σμύρνης κ Βασιλείου "περὶ τοῦ ἐν προσώποις τριαδικοῦ τοῦ Θεοῦ,, ἐπανορθοῦμεν ὧδε:

Σελ.	557	στήλ	β'	στίχ.	15	ἀντὶ γεννητὸν γράφε ἐκπορευτὸν
»	»	»	»	»	19	γράφε κοινὰ καὶ διαχωρηταὶ
»	558	»	»	»	7	» π.λλαπλασιαζόμενος διὰ
»	»	»	»	»	16—17	» πλασθεὶς,
»	»	»	»	»	21	» ὄντες διὰ τῆς πίστεως,
»	»	»	»	»	33	» ἀλλὰ καὶ περὶ
»	»	»	»	»	42	» γίνονται καὶ
»	»	»	»	»	47	» τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι
»	»	»	»	»	51	» 21 ἀντὶ 28
»	559	»	α'	»	12	» ὁ Πέτρος ἐστὶν
»	»	»	»	»	29	» κατὰ τὴν,
»	»	»	β'	»	40	» καὶ κρίνει καλὸν,
»	»	»	»	»	46	» πρὸς δὲ,
»	560	»	α'	»	5—6	» ἑταιρίαι, ἢ ὡς οἰκογένειαι
»	»	»	»	»	10	» ὄντως, ἀντὶ οὕτως,
»	»	»	»	»	11—12	» καὶ χρήζουσαν
»	»	»	»	»	19	» ἐν τῇ αὐτοῦ
»	»	»	»	»	24	» τοῦ Θεοῦ,
»	»	»	»	»	32	» ἁμαρτίας,
»	»	»	»	»	39	» ἀγαθωσύνη,
»	»	»	β'	»	16	» "Ὅτι τρεῖς εἰσιν

Παρακαλοῦμεν ἐν τούτοις τοὺς εὐαρεστουμένους ἀποστέλλειν τι πρὸς ἔκδοσιν διὰ τῆς "Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας,, ὅπως γράφωσι καθαρῶς καὶ εὐαναγνώστως τὰ ἐπιστελλόμενα.

Ἀγγλικανὴ Ἐκκλησία.

Ὁ νέος ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας καὶ πρωθιεράρχης πάσης Ἀγγλίας. Διάδοχος τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας κ. Φρειδερίκου, λίαν γνωστοῦ καὶ παρ' ἡμῖν διὰ τὴν ἀνταλλαγεῖσαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Α Θ.Π. τοῦ πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κ. Κωνσταντίνου σπουδαίαν ἀλληλογραφίαν, ἐξελέγη ὁ ἐπίσκοπος Vinchester κ Ραίνδαλλ Θωμᾶς. Ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ, γενομένη ὑπὸ τοῦ πρεσβυτερίου τῆς καθεδρικῆς Ἐκκλησίας Καντουαρίας, τῇ 14 τοῦ ἰανουαρίου ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ σεβασμ. ἀρχιεπισκόπου Ὑόρκης καὶ ἑπτὰ ἐπισκόπων τῇ 24 ἰανουαρίου, ἡ δ' ἐνθρόνισις αὐτοῦ ἐγένετο τῇ 30 ἰδίου μηνὸς, ὅτε καὶ ἔγραψεν οὗτος τὴν πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐπιστολὴν, ἐξαγγελτικὴν τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς ἐνθρονίσεως αὐτοῦ, τὴν ἐπιδοθεῖσαν τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου ἀρχιεπισκόπου ἐπεδοκιμάσθη γενικῶς ἕνεκα τῶν πολλῶν καὶ βαθειῶν γνώσεων αὐτοῦ περὶ πάντων τῶν ἀφορώντων εἰς τὰ τῆς διοικήσεως τῆς ὅλης Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας, ἃς ἐκτήσατο τοῦτο μὲν ἐκ τῶν στενῶν αὐτοῦ σχέ-

ΗΛΙΟΒΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑ ΜΕΤΣΗΝΙΚΟΒΑ

σεων πρὸς τοὺς τρεῖς τελευταίους ἀρχιεπισκόπους Καντουαρίας καὶ ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης, ἧς ἀπήλαυε παρὰ τῇ βασιλίσσῃ Βικτωρίᾳ καὶ ἧς ἀπολαύει νῦν ἔτι παρὰ τῷ βασιλεῖ Ἐδουάρδῳ, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ὡς γραμματέως τῶν τριῶν τελευταίων συνεδρίων τοῦ Λάμπεθ, ἅτινα ὡς γνωστὸν συγκροτοῦνται κατὰ δεκαετίαν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντιπροσωπεύοντα τὴν ὅλην Ἀγγλικανὴν ἐν τῇ οἰκουμένῃ Ἐκκλησίαν.

Ὁ νέος ἀρχιεπίσκοπος ἐγεννήθη τῇ 7 ἀπριλίου 1848, ἐσπούδασεν ἐν Harron, ἐχειροτονήθη διάκονος τῷ 1874 καὶ πρεσβύτερος τῷ 1877, ὅτε καὶ διωρίσθη ἐφημέριος τοῦ τότε ἀρχιεπισκόπου Tait, οὗτινος τὴν θυγατέρα ἐνυμφεύθη ἐν ἔτει 1878. Θανόντος δὲ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Tait, προσελήφθη ὡς ἐφημέριος τοῦ διαδόχου αὐτοῦ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Benson, οὗτινος διετέλεσε πάντοτε οἰκεῖος, φίλος καὶ σύμβουλος. Ἐν ἔτει 1883 διωρίσθη προεστὼς ἐν Windsor καὶ ἰδιαίτερος ἐφημέριος τῆς βασιλίσσης, ἥτις παρεῖχεν αὐτῷ πλήρη ἐμπιστοσύνην καὶ πολλὴν τιμὴν μέχρι τέλους ζωῆς. Κατὰ ὀκτώβριον τοῦ 1890 ἐξελέγη ἐπίσκοπος Rochester, διατελέσας τοιοῦτος μέχρι τοῦ ἔτους 1895, ὅτε μετετέθη εἰς τὴν ἐπισκοπὴν Winchester, ἐξ ἧς ἀνεδείχθη ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας, διέπρεψε δ' ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἐπισκοπαῖς ταύταις πολλὰ τὰ καλὰ ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἐργασάμενος Ὁ σεβασμ. ἀρχιεπίσκοπος Ραίνδαλλ Θωμᾶς κέκτηται ἀπείρους προσωπικὰς γνωριμίας καὶ διατηρεῖ στενὴν φιλίαν μετὰ τῶν ἀρχηγῶν ἀμφοτέρων τῶν πολιτικῶν μερίδων καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων καὶ ἐν τῇ τῶν Κοινοτήτων. Ὑπῆρξεν εἰσηγητὴς διαφόρων νομοσχεδίων ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων καὶ μέλος πολυαρίθμων συλλόγων, ἐπωφελῶς λίαν ἐργασθεὶς ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὑπὲρ πολλῶν ζωτικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Αὔξ. ἀριθ. 60. Ἀριθ. πρωτ. 1408.

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεὶ

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1292 καὶ ἡμερομ. 23 ὀκτωβρίου 1902 ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος Κωνσταντίνου Χρήστου Κάκουλα, κατοίκου Χάλκης, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην·

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν δικαίων γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης Εὐτυχίας Κωνσταντίνου θυγατρὸς Ἀνδρέου Τσιβάνη

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἀλλεπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων ''Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας,, καὶ ''Κωνσταντινουπόλεως,, δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῇ ἐναγομένῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν ἀνιόντα μὲν εἰς γρόσια 240 προκαταβαλλόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐν Χαλκηδόνι τῇ 4 δεκεμβρίου 1902.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Χαλκηδόνος ΓΕΡΜΑΝΟΣ 2

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Προσκαλεῖται ἡ Ὀρθοξία Ἐλευθερίου, ὑπήκοος ὀθωμανή, ἄνευ ἐπαγγέλματος, ὁρμωμένη ἐκ Πύργου, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ὅπως τὴν πρώτην τρίτην περὶ ὥραν 8ην τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν (31) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Καστορίας αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου νομίμως, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς Γεωργίου Ἰωάννου, ὑπηκόου ὀθωμανοῦ, κατοίκου τοῦ χωρίου Κλεπίστη καὶ κτίστου τὸ ἐπάγγελμα, ἐπὶ διαζεύξει· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δικασθήσεται ἐρήμην

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων ἐφημερίδων ''Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος»

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 21 ἰανουαρίου 1903.

Ὁ προεδρεύων 2

† Ἀρχιερ. ἐπίτρ. πρωτοσύγκελλος ΠΛΑΤΩΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Μιχαὴλ Καραμᾶνος, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, μάγειρος τέως τὸ ἐπάγγελμα καὶ κάτοικος Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, προσκαλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν δευτέραν εὐρωπαϊστὶ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς Θεογνωσίας Μιχαὴλ Καραμάνου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης καὶ κατοίκου Φαναρίου, ἐπὶ διατροφῇ. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διατροφῆς θεωρηθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων ''Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας,, καὶ ''Ταχυδρόμου,,.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 14 δεκεμβρίου 1902.

Ὁ πρόεδρος 3

† Ὁ πρ. Δρυϊνουπόλεως ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ὁ γραμματεὺς

ΑΡΜΟΔΙΟΣ Δ. ΧΑΜΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου ἀγγέλλει τῷ δημοσίῳ ὅτι ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι ἐκτυπώσεως **βιβλίων, ἐκκλησιαστικῶν μουσικῶν βιβλίων, φυλλαδίων, διπλοτύπων, πινάκων, ἀγγελτηρίων, ἐπισκεπτηρίων** καὶ παντὸς εἴδους ἐντύπων εἰς τὴν ἑλληνικὴν, τουρκικὴν καὶ τὰς λοιπὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Ὁ *ὑπεύθυνος* Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Наукова бібліотека ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

02/09/25 902630 НБ ОНУ

1948

П.III.726665